

Inspreektekst van Paul Vos, DEI, tijdens de Raadsvergadering van 3 juni 2021 bij agendapunt 25.a [B Regionale Energiestrategie \(RES\) 1.0](#) bij het concept-raadsbesluit.

Geachte Raad van de Gemeente Oss, Geacht College, Geachte Burgmeester,

Ik spreek hier over het gemeentebestuur. Dat omvat zowel de Raad, het College als de Burgemeester. Dus alle 3 de bestuursorganen.

Het is de plicht van alle bestuursorganen om de invulling van het voorzorgsprincipe en toepassing van de EU richtlijnen te realiseren. Het is de taak vooral van hen die een rol vervullen in besluitvormingsprocessen en de leden van de rechterlijke macht hierin verantwoordelijkheid te nemen. Wij verlangen van het gemeentebestuur dat zij serieus aandacht geeft aan een zorgvuldiger en democratisch besluitvormingsproces waarin de zorg voor de gezondheid en de handhaving of verbetering van het huidige beschermingsniveau van onze regio voorop staat. Het normen kader van de SMB richtlijn gebiedt dat. Maar ook onze eigen Grondwet. Dat betekent dat de overheid, ic het gemeentebestuur, zolang er twijfel bestaat over het veroorzaken van gezondheidsschade en milieuschade en er geen wetenschappelijke garanties kunnen worden gegeven dat het bestaande beschermingsniveau voor een regio zal worden gehandhaafd dan wel verbeterd, niet een plan kan en mag vaststellen. Dat geldt zowel voor de RES en voor de afzonderlijke vergunningen, zoals voor windturbines. Daarbij geldt des te meer dat de RES een programma is in de zin van het Verdrag van Aarhus. Het feit dat dit programma (nog) geen wettelijke basis heeft en tot stand komt door (vooralsnog) informele, onverplichte samenwerking tussen decentrale overheden, maakt hiervoor geen verschil. Waar het om gaat is dat de betrokken overheden door 'hun' RES vast te stellen, zich ook committeren aan de uitvoering ervan. Voor de uitoefening van hun wettelijke bevoegdheden (vaststellen omgevingsvisie, omgevingsplan etc.) zal de RES dan leidend zijn. Daarom dwingt artikel 7 van het Verdrag van Aarhus tot participatie in een vroeg stadium, als alle opties nog openliggen en doeltreffende inspraak mogelijk is. Deze verplichte vorm van burgerparticipatie heeft de gemeente nagelaten.

Het gemeentebestuur dient derhalve de RES niet vast te stellen.

Zou het dat wel doen, dan schendt het de beginselen van onze rechtstaat en handelt het in strijd met het internationaal en nationaal recht. Dit maakt het besluit nietig dan wel vernietigbaar. En het brengt de gemeente in de positie, doordat het gemeentebestuur willens en wetens de burgers blootstelt aan de risico's van gezondheidsschade, dat de gemeente in de toekomst schadeclaims tegemoet kan zien.

In het bijzonder doen wij een apart beroep op de burgemeester als bestuursorgaan om op grond de taken van de burgemeester die de Gemeentewet de burgemeester oplegt geen vernietigbare of nietige besluitvorming toe te laten, dan wel daar aan mee te werken. Tevens doen wij op de burgemeester een beroep om voorbeeld te stellen in de uitvoering van het beginsel van Unietrouw dat alle bestuursorganen in de Unie verplicht loyaal het Unierecht na te komen.

Tevens verzoeken we de burgemeester in het kader van de SMB richtlijn van de EU bij de besluitvorming extra aandacht te schenken aan haar taak vastgelegd in art. 170 lid 1 onder c.

Gemeentewet. En de omissie te herstellen.

Tot besluit en ik benadruk dat graag: in het recht van de EU is vastgelegd dat gemeenten zich moeten houden aan de EU wetgeving onder alle omstandigheden. Dat beginsel heet Unietrouw. Een bestuur dat nu moet besluiten, zou die voorgenomen besluitvorming over windparken, zonneweides en andere milieuplannen die onderhevig zijn aan de SMB richtlijn van de EU eerst moeten toetsen aan de hogere EU wetgeving, die voorgaat op nationaal recht en waar lokale besluitvorming aan moet voldoen. Ook als het rijk anders beweert. Dat is de consequentie die getrokken kan worden uit de uitspraak van het EU Hof van 25 juni jl. Een bestuur dat het beginsel van Unierecht willens en wetens schendt, gelet op dit EU arrest loopt ook extra risico: claims en financiële schade voor de gemeente. De RES is niet EU getoetst.

Paul Vos, DEI, 3 juni 2021, Maren Kessel